

COSTA I LLOBERA, MIQUEL (Pollença, 1854 - Palma, 1922). Poeta i eclesiàstic. Fill d'una família de propietaris rurals acomodats, ja de molt jove tingué accés a la cultura humanística i se li despertà la vocació poètica. Inicià la carrera de dret, primer a Pollença i després a Barcelona, on entrà en contacte amb els cercles literaris catalans i on féu coneixença de Jacint Verdaguer¹, Antoni Rubió i Lluch¹ i Marià Aguiló, entre d'altres. L'any 1875 es desplaçà a Madrid per continuar els estudis, i hi romangué dos anys; en aquesta època començà a fer versions poètiques d'autors clàssics. El 1885 donà a conèixer el primer volum poètic, amb el títol de *Poesies*, alhora que, abandonats definitivament els estudis de dret, prenia la decisió d'anar a estudiar a la Universitat Gregoriana de Roma, on el 1888 s'ordenà sacerdot i un any més tard es doctorà en teologia. En el tombant de segle publicà diversos volums de poemes i fou guardonat repetidament en els Jocs Florals. El 1906 li arribà la consagració definitiva amb *Horacianes*, que el convertí en un referent de la nova generació de poetes noucentistes. En els seus volums de poesia inclogué repetidament versions poètiques d'altres autors, atès el caràcter de creació pròpia que atorgava a la traducció. Així, a *Tradicions i fantasies* (1903) trobem la versió d'un fragment de les *Geòrgiques*, de Virgili; a *Horacianes*, la traducció d'una oda d'Horaci, al costat de composicions pròpies sota la inspiració del poeta llatí, i el volum *Poesies* de 1907 -una edició augmentada del de 1885- recull una versió d'un sonet de Petrarca. El 1908 sortí a llum el llibre en prosa poètica *Visions de Palestina*, fruit d'un pelegrinatge a Terra Santa, i el 1909 fou nomenat canonge de la catedral de Mallorca. A partir d'aquí, i fins al final de la seva vida, es dedicà principalment a l'activitat religiosa i a la traducció de diversos *Himnes* de Prudenci, que en part aparegueren en revistes entre 1915 i 1918. La primera edició de les obres completes, editada per la Il·lustració Catalana poc després de la seva mort, recollia vint-i-una composicions d'aquest poeta hispanollatí, extretes dels reculls anomenats *Cathemérinon* i *Peristéphanon*. La nova edició de les obres completes que publicà l'editorial Selecta l'any 1947 afegia a les versions de Prudenci un apartat de "Traduccions vàries" que incloïa un cant sencer i el començament d'un altre de la *Commedia* de Dant ("Paradís", xxxi i xxxiii) i textos de Miquel Àngel, Victor Hugo i Lamartine, entre d'altres. Joan Pons i Marquès, en la introducció, qualifica les traduccions de Prudenci de "fatigosa versió", a causa de la subjecció de Costa i Llobera a la mètrica de l'original. De fet, ell mateix destacà en unes notes a la traducció l'absoluta fidelitat als esquemes mètrics de l'original, tot acceptant les conseqüències que això podia implicar. Així, d'un dels himnes

afirmava: “Tal volta semblarà feixuga monotonia la continuïtat de finals aguts, però amb ells he preferit ajustar-me al compàs precís del venerable original.” Cal esmentar, finalment, que Costa i Llobera traduï al castellà diverses novel·les de l'escriptor francès Reynés Monlaur. [Ramon Farrés]

Obres completes. Barcelona: Ilustració Catalana, [192?].

“Traduccions vàries”. A: *Obres completes*. Barcelona: Selecta, 1947.

VERGÉS, Josep “Dos intents d’aproximació al ritme de les odes d’Horaci”. A: *Estudis Universitaris Catalans*. Vol.23. Barcelona: Curial, 1979, p. 585-591.